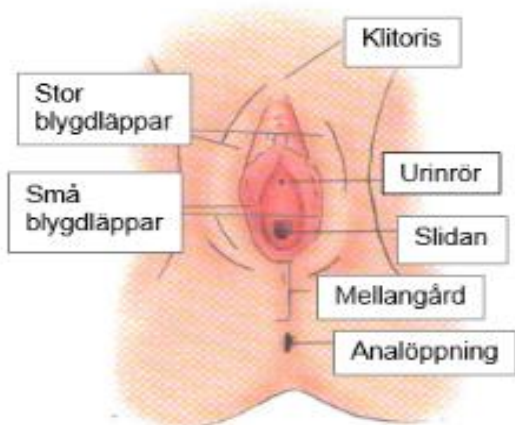

Information om cancer i de yttre könsorganen

Till kvinnans könsorgan hör äggstockarna, livmodern, äggledarna, slidan och de yttre könsorganen. Det är sällsynt med cancer i de yttre könsorganen, dess andel av gynekologisk cancer är bara 3–5 procent. I Finland insjuknar **årligen ungefär 80 kvinnor**. Största delen av dem som insjuknar är över 65 år.

Cancer i de yttre könsorganen förekommer vanligen i de stora blygdläpparna, i klitoris eller i mellangårdens hudområde.

Då cancer i de yttre könsorganen härrör sig från huden kan man vid de patologiska undersökningarna konstatera samma underarter som på annat håll i huden. Den vanligaste formen av cancer är skivepitelcancer.

Symtom och konstaterande

Symtom på cancer i de yttre könsorganen är långvarig klåda, sveda, vitflytning, blodblandad flytning, sveda vid urinering eller sår. Fyndet bekräftas genom biopsi, dvs. en provbit, som tas under lokalbedövning. Man gör ofta även [Kolposkopiundersökning](#) av de yttre könsorganen.

Tilläggsundersökningar

Efter att cancer i de yttre könsorganen konstaterats gör man tilläggsundersökningar för att få reda på cancers spridning. Före den operativa behandlingen görs ofta en undersökning av portvaktskörteln, en undersökning där man använder färgämnesteknik och en metod som baserar sig på användning av radioaktiva spårämnen. Portvaktskörteln är den första lymfkörteln dit lymfvätskan flyter från tumören. Kartläggningen av portvaktskörtelns situation grundar i, att de lymfkörtlar som finns högre upp är friska om man inte konstaterar någon sjukdom i

portvaktskörteln. Då behövs inte heller omfattande avlägsnande av lymfkörtlar i samband med operationen.

På basen av den mikroskopiska undersökningen av vävnadsprovet klassificeras cancer i de yttre könsorganen in i tre differentieringsgrader (Gradus I–III) och på basen av spridningen i fyra spridningsklasser (Stage I–IV).

Behandling

Behandlingen av cancer i de yttre könsorganen **är operation**, där **den fortsatta behandlingen** kan vara **strål- eller cytostatikabehandling** eller en kombination av dessa, så kallad **kemoterapi**. Cellgifterna, det vill säga cytostatika, är intravenösa mediciner ämnade för att förinta cancerceller och med strålbehandlingen försöker man minska den konstaterade tumören och risken för återfall.

Vid små tumörer räcker det i allmänhet med att operera bort den lokala förändringen och samtidigt ta bort lymfkörtlarna i ljumskområdet. Vid en vidare spridd sjukdom behövs en mera omfattande operation och ofta efter operationen ännu fortsatt kemoterapi behandling.

Behandlingen av stora tumörer eller tumörer, som med tanke på operationen finns på ett besvärligt ställe, börjas med cytostatika, varefter man bedömer möjligheterna till operativ behandling. Om operativ behandling inte är möjlig, fortsätter man ofta med strålbehandling.

Uppföljning

Efter behandlingarna fortsätter **uppföljningen på Gynekologiska mottagningarna**. Vid dessa besök görs en gynekologisk undersökning och ofta en mikroskopisk undersökning av de yttre könsorganen, vid behov tas även biopsier.

Uppföljningen pågår i tre år. Efter detta kan man under två års tid vara i kontakt med det vårdande sjukhuset gällande cancerfrågor. Uppföljning kan också ske på krets- eller centralsjukhuset.

Vårdpersonalen svarar gärna på frågor och också **anhöriga är välkomna på uppföljningsbesöken**.

Tilläggsuppgifter om cancer och cancerbehandling:

- Auch internetsidor Vsshp.fi, Vård och undersökningar, Gynekologisk cancer.
- Cancerorganisationen Kaikkisyövästä.fi
- Terveyskylä.fi: [Kvinnohuset.fi/gynekologisk hälsa](http://Kvinnohuset.fi/gynekologisk_hälsa) och [Syöpätalo.fi/på finska](http://Syöpätalo.fi/på_finska)